

CODI DE VERIFICACIÓ	²450669253R4U492Q130Xμ» 4506 6925 3R4U 492Q 13OX				
EXPEDIENT NÚM.	ALC/2025/176	DOCUMENT NÚM.	ALC19I00X4	DATA	17-11-2025
ÀREA	Alcaldia				
UNITAT	Gabinet Alcaldia				
ASSUMPTE	Moció del grup municipal Sabadell En Comú Podem pels 50 anys de la mort del dictador Franco i el compromís de reparació.				

PROPOSTA DE MOCIÓ

El Grup Municipal Sabadell En Comú Podem, per mitjà del seu portaveu, sotmet a la consideració de la Junta de Portaveus la següent moció:

Moció del grup municipal Sabadell En Comú Podem pels 50 anys de la mort del dictador Franco i el compromís de reparació.

El 20 de novembre de 1975 va morir Francisco Franco Bahamonde, el dictador que durant gairebé quaranta anys va sotmetre l'Estat espanyol a un règim autoritari i repressiu. El cop d'Estat del 18 de juliol de 1936 contra la Segona República va desencadenar una guerra civil devastadora i va donar pas a una dictadura que va negar sistemàticament els drets humans, les llibertats públiques i la dignitat de milions de persones.

El franquisme va ser un règim totalitari, nacionalcatòlic i patriarcal, fonamentat en la violència política, la persecució ideològica, la censura cultural i lingüística i la supressió de l'autogovern. A Catalunya, la Generalitat fou abolida, el català expulsat de l'espai públic i educatiu, els i les mestres i intel·lectuals depurades, els sindicats dissolts i qualsevol dissidència castigada amb presó, tortura o exili. No va ser una etapa d'ordre ni de pau: va ser por, misèria i silenci forçat.

Cinquanta anys després de la mort del dictador, les seves conseqüències no són només una qüestió del passat. Persisteixen ferides obertes i inèrcies d'impunitat: encara hi ha fosses per exhumar, processos pendents de veritat i reconeixement, i arxius que cal fer accessibles a la ciutadania i a la recerca. El risc actual no és només l'oblit: és la banalització i el revisionisme que pretenen presentar el franquisme com una etapa d'estabilitat o de progrés, igualant víctimes i botxins i relativitzant tortures, afusellaments i persecucions. El feixisme —ahir uniformat, avui encobert sota formes de populisme autoritari o nostàlgic— no és una opinió més: és un projecte d'odi incompatible amb la democràcia.

La memòria democràtica no és només record; és una política pública de present i de futur que garanteix el dret de les víctimes a ser reconegudes, el dret de les famílies a saber la veritat i el dret de la societat a conèixer el passat sense silencis ni manipulacions. Els seus pilars —veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició— exigeixen institucions actives, compromeses i transparents.

En l'àmbit normatiu, la Llei estatal 20/2022 de memòria democràtica i, a Catalunya, la Llei 11/2017 d'anul·lació de judicis franquistes han suposat avenços rellevants. El projecte de llei catalana de memòria democràtica, en tramitació, ha d'ordenar i donar continuïtat a les polítiques públiques de memòria, consolidar una xarxa d'espais i centres d'interpretació arreu del territori, reforçar el paper del món local i garantir la incorporació plena i rigorosa —també amb mirada feminista i de drets humans— de la Segona República, la Guerra Civil, la dictadura i la Transició en el currículum educatiu.

En aquest camí, les institucions públiques, i especialment els ajuntaments, tenen un paper insubstituïble: són la primera porta de la ciutadania, el lloc on la memòria es fa quotidiana a través dels carrers, els arxius, les escoles, les entitats i els espais de convivència. La cooperació amb altres administracions (Generalitat, Diputacions, Consells Comarcals, Memorial Democràtic) i amb el teixit associatiu és clau per desplegar polítiques de memòria arrelades al territori.

Tanmateix, la responsabilitat institucional no es limita a la difusió ni al suport al teixit social; exigeix també una mirada interna i fer reparació simbòlica amb el personal i amb veïnes i veïns que van patir la repressió per motius polítics, ideològics o de consciència, incloses les depuracions, sancions i cessaments de treballadores i treballadors municipals i de càrrecs electes locals. És un deure democràtic restituir la dignitat d'aquestes persones, incorporar una diligència de reparació als expedients municipals, facilitar l'accés a la informació a les famílies i obrir espais de reconeixement públic.

A escala metropolitana i nacional, continua pendent la transformació de la Prefectura Superior de Policia de Via Laietana, 43, en centre de memòria i drets humans, una reivindicació de llarg recorregut que ha d'anar acompanyada de la preservació, obertura i transferència dels fons documentals corresponents.

El 20 de novembre de 2025, cinquanta anys després, la commemoració interpel·la el present i el futur de la nostra democràcia. Aquesta memòria no mira enrere: ens obliga avui. L'Ajuntament de Sabadell - com a institució més propera a la ciutadania - vol contribuir a aquest horitzó amb polítiques consistents, amb el suport a les entitats i amb un acte de reparació simbòlica que honori les persones que en van patir la repressió.

Per aquests motius proposa a la Junta de Portaveus el següent

ACORD

1. Reconèixer el paper històric que ha tingut Sabadell, el seu moviment veïnal i moviment obrer, en la lluita antifranquista i en la conquesta de les llibertats democràtiques com a ciutat referent en aquest àmbit.
2. Fer difusió dels actes institucionals del 50è aniversari de la mort de Franco (20 de novembre de 2025), ja que posen en valor la lluita democràtica, les víctimes de la dictadura i el compromís municipal amb els drets humans i la llibertat.
3. Rebutjar qualsevol forma de banalització o exaltació del franquisme i del feixisme i manifestar el rebuig de la Junta de Portaveus a qualsevol intent de relativitzar els crims o justificar la dictadura, reafirmant el compromís d'aquest Ajuntament amb els valors democràtics, els drets humans i la lluita contra el discurs d'odi.
4. Reforçar i continuar duent a terme les polítiques municipals de memòria democràtica a la ciutat de Sabadell impulsant:
 - La recollida de testimonis orals i projectes de recerca local sobre la Segona República, la Guerra Civil, la dictadura i la Transició.
 - La instal·lació de plaques i elements informatius en espais del municipi vinculats a la repressió o a la resistència democràtica.

CODI DE VERIFICACIÓ	2450669253R4U492Q130Xμ» 4506 6925 3R4U 492Q 130X				
EXPEDIENT NÚM.	ALC/2025/176	DOCUMENT NÚM.	ALC19I00X4	DATA	17-11-2025
ÀREA	Alcaldia				
UNITAT	Gabinet Alcaldia				
ASSUMPTE	Moció del grup municipal Sabadell En Comú Podem pels 50 anys de la mort del dictador Franco i el compromís de reparació.				

- La programació d'exposicions, rutes de memòria i activitats educatives en col·laboració amb els centres educatius, les entitats culturals i el teixit associatiu local.
 - La revisió i retirada de símbols, denominacions i elements d'exaltació de la dictadura que encara puguin subsistir a l'espai públic municipal, d'acord amb la legislació vigent en matèria de memòria democràtica.
5. Establir noves i enfortir línies estables de cooperació i suport (tècnic, econòmic i de difusió) ja existents a les entitats de memòria històrica i associacions de familiars de víctimes, especialment les que tinguin vinculació amb el municipi, reconeixent la seva tasca com a servei públic i garantint la seva participació en la definició de les polítiques locals de memòria.
 6. Estudiar la incorporació de la memòria democràtica en la formació del personal municipal, promovent mòduls específics adreçats al personal directiu, tècnic i d'atenció a la ciutadania, així com a la Policia Local i impulsant programes educatius i activitats pedagògiques adreçades a l'alumnat dels centres educatius del municipi, en col·laboració amb el Memorial Democràtic i la xarxa d'equipaments culturals locals.
 7. Traslladar aquests acords al Ministeri de Política Territorial i Memòria Democràtica, al Parlament de Catalunya i als grups parlamentaris, al Departament de Justícia i Qualitat Democràtica de la Generalitat i al Memorial Democràtic

No obstant això, la Junta de Portaveus acordarà allò que sigui més adient per als interessos municipals.